

[illegible]

เกษตร นวัตกรรม

นายประเสริฐ เทพนรประไพ ผู้
อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 10 กรม
พัฒนาที่ดิน กล่าวว่า ขณะนี้กรมพัฒนาที่ดิน
มีนโยบายในการจัดตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์
เพื่อกระตุ้นให้เกษตรกรเห็นความสำคัญของ
วัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรที่สามารถนำมาก่อให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลาย

รวมถึงให้เกษตรกรลด ละ เลิกการเผา
เศษฟาง เศษซากพืช โดยให้นำมาใช้ในการ
ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้ทดแทนปุ๋ยเคมี นอกจากนี้
ยังเป็นการรณรงค์ให้เกษตรกรหันมาทำการ
เกษตรแบบเกษตรอินทรีย์มากขึ้น และที่สำคัญ
ที่สุดเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา 60 พรรษา

ตั้งธนาคารปุ๋ยอินทรีย์

อินทรีย์ โ
อยู่ในควา
พัฒนาที่
เพชรบุรี
สถานีพัสด
สมุทรสง
สาคร เข
อาสาให้
เข้มแข็งใ

ธน
ขอ
เ
นี้

ปุ๋ยอินทรีย์

นายประเสริฐ เทพนรประไพ

ในปี 2558 ซึ่งพระองค์
พระราชทานสูตรปุ๋ยให้กรม
พัฒนาที่ดินนำมาเผยแพร่
และส่งเสริมให้เกษตรกรนำ
ไปผลิตไว้ใช้เองทดแทนปุ๋ย
เคมี

สำหรับสำนักงาน
พัฒนาที่ดินเขต 10 ขณะนี้
ก็ได้ดำเนินการจัดตั้งธนาคารปุ๋ย

อินทรีย์ โดยมอบหมายให้สถานีพัฒนาที่ดินที่
อยู่ในความรับผิดชอบ 6 จังหวัด ได้แก่ สถานี
พัฒนาที่ดินกาญจนบุรี สถานีพัฒนาที่ดิน
เพชรบุรี สถานีพัฒนาที่ดินประจวบคีรีขันธ์
สถานีพัฒนาที่ดินราชบุรี สถานีพัฒนาที่ดิน
สมุทรสงคราม และสถานีพัฒนาที่ดินสมุทร
สาคร เข้าไปส่งเสริมผ่านเครือข่ายหมอดิน
อาสาให้รวมตัวกับเกษตรกรเครือข่ายที่มีความ
เข้มแข็งในการจัดตั้งกลุ่มเพื่อดำเนินการเป็น
ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ต่อไป ซึ่งรายละเอียด
ของธนาคารปุ๋ยอินทรีย์นั้น จะแบ่งออก
เป็น 3 ประเภท ประกอบด้วย ธนาคาร
ปุ๋ยหมัก ธนาคารน้ำหมักชีวภาพ และ
ธนาคารเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด

ในระยะเริ่มต้นทาง
สถานีจะสนับสนุนปัจจัย
การผลิต เช่น สารเร่ง
พด. น้ำหมักชีวภาพ
เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด
ให้กับธนาคาร เพื่อให้
เป็นต้นทุนในการดำเนิน
การ พร้อมส่งเจ้าหน้าที่
เข้าไปถ่ายทอดความรู้
เรื่องการผลิตปุ๋ยสูตร
ต่าง ๆ ให้กับสมาชิก
กลุ่ม ส่วนรูปแบบการ
บริหารธนาคารจะขึ้นอยู่กับ
คณะกรรมการของ
แต่ละกลุ่มว่า จะมีรูปแบบให้
ยืมและการส่งคืน หรือที่เรียก
ตามศัพท์ของธนาคารก็คือการ
ฝาก ถอน ในลักษณะใดบ้าง มี
การปันผลอย่างไร

ตัวอย่าง สมาชิกที่มี
การผลิตปุ๋ยหมักได้ปริมาณ
มากเหลือใช้ก็จะนำมาฝากไว้
กับธนาคาร ส่วนสมาชิกที่ไม่
สามารถผลิตปุ๋ยได้ก็มากู้ยืม
จากธนาคารนำไปใช้ในพื้นที่
ของตนเองก่อน เมื่อเก็บเกี่ยว
ผลผลิตแล้วก็นำวัสดุเหลือใช้
ในพื้นที่มาทำเป็นปุ๋ยคอกให้กับ

เมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด

กลุ่ม ส่วนรูปแบบการบริหารธนาคารจะขึ้นอยู่กับคณะกรรมการของแต่ละกลุ่มว่า จะมีรูปแบบให้ยืมและการส่งคืน หรือที่เรียกตามศัพท์ของธนาคารก็คือการฝาก ถอน ในลักษณะใดบ้าง มีการปันผลอย่างไร

ตัวอย่าง สมาชิกที่มีการผลิตปุ๋ยหมักได้ปริมาณมากเหลือใช้ก็จะนำมาฝากไว้กับธนาคาร ส่วนสมาชิกที่ไม่สามารถผลิตปุ๋ยได้ก็มากู้ยืมจากธนาคารนำไปใช้ในพื้นที่ของตนเองก่อน เมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วก็นำวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่มาทำเป็นปุ๋ยคอกให้กับ

ธนาคาร อย่างยืมไป 1 ตัน อาจจะต้องคืนกลับมา 1.2 ตัน เป็นต้น

ทั้งนี้ผลจากการดำเนินการธนาคารปุ๋ยอินทรีย์ นำร่องในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี ได้ระยะหนึ่ง พบว่าเกษตรกรมีการตอบรับที่ดี โดยเฉพาะธนาคารปุ๋ยหมัก และธนาคารน้ำหมัก

ชีวภาพ เนื่องจากมีการร่วมมือกันทำ ร่วมกันนำวัสดุเหลือใช้ในพื้นที่ที่มีจำนวนมากมา เป็นวัตถุดิบ ทำให้ได้ปุ๋ยไปใช้อย่างรวดเร็ว ซึ่งแม้ว่าระยะเริ่มต้นจะยังอยู่ในเกษตรกรกลุ่มเล็ก ๆ ก็ตาม

อย่างไรก็ตาม เมื่อเกษตรกรได้เห็นผลจากการดำเนินงานของธนาคารปุ๋ย

อินทรีย์ ที่ก่อเกิดความเปลี่ยนแปลงทั้งสภาพความอุดมสมบูรณ์ของที่ดินทำกิน ต้นทุนการผลิตลดลง ผลผลิตมีคุณภาพและปริมาณที่เพิ่มขึ้น ก็จะทำให้เกษตรกรมีความสนใจและเข้ามาสู่ธนาคารปุ๋ยอินทรีย์มากขึ้นในอนาคต.